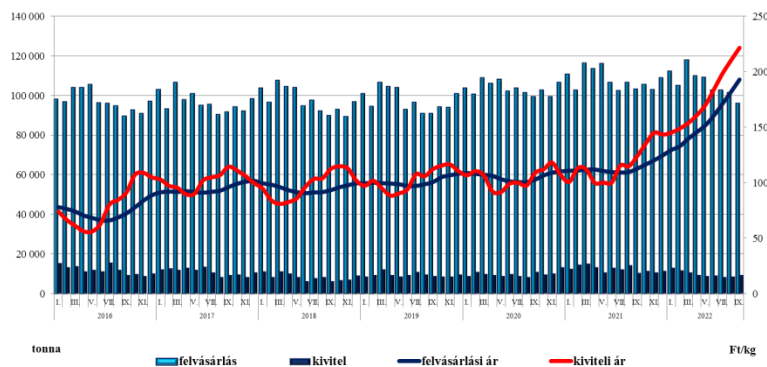

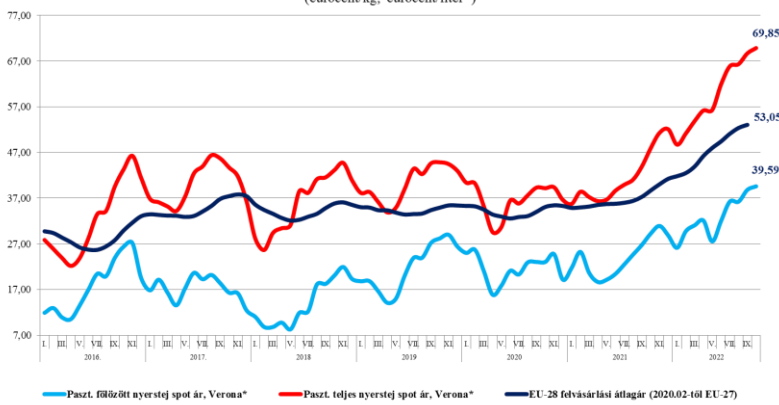
2022. OKTÓBER

A hazai tejfelvásárlás és -kivitel alakulása

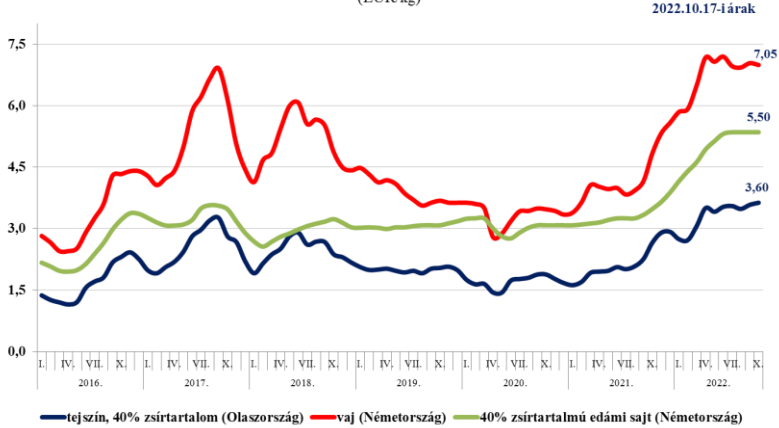
A hazai felvásárlási ár 2022 szeptemberében 6,2%-ot javulva újabb rekord szintet ért el, a 192,93 Ft/kg ár 71%-kal múlja felül az egy évvel korábbi árat. A kiviteli ár szintén emelkedett, az 5,4%-os javulással elért 221,58 Ft/kg új rekordár, amely 79%-kal magasabb az előző évi árnál és 15%-kal haladja meg a felvásárlási árat. Mind a kivitel (-9%), mind a felvásárlás (-7%) csökkent 2021 szeptemberéhez képest, ezzel az első kilenc hónap vonatkozásában a felvásárlásnál 2,2, a kivitelnél pedig 23%-os a csökkenés 2022/2021 viszonylatában. A nyerstej kiviteli arány 9,5%-os. (Forrás: AKI PÁIR)

Nyerstej áralakulás az Európai Unióban
(eurocent/kg, eurocent/liter*)

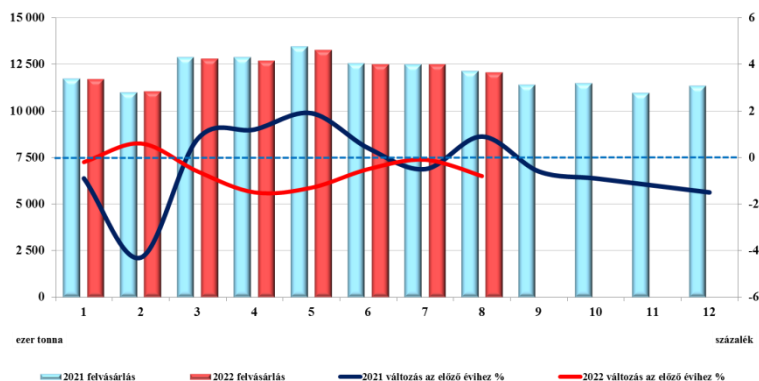
Az EU-27 átlagára 2022 szeptemberében – az Európai Bizottság becslése szerint – 1%-ot meghaladó mértékben javult, és 2021 januárja óta folyamatosan emelkedve 42%-kal haladja meg az egy évvel korábbi átlagárát. A spot árak emelkedése augusztusban megtorpant, azóta azonban újra a növekvő trend jellemzi. Mind a főlőzött, mind a teljes tej ára október elején 2% körüli mértékben emelkedett, újabb rekordot elérve. Az egy évvel korábbi árakhoz viszonyított javulás mértéke ezzel a főlőzött tejnél 35, a teljes tejnél pedig 46%-os. (Forrás: MMO, Clal)

A vaj, a tejszín és a sajt nagykereskedelmi ára az Európai Unióban
(EUR/kg)

A vizsgált tejszír alapú termékek árának meredek emelkedése július óta megnyugodni látszik. Az olaszországi tejszín árának emelkedése lelassult, az október eleji árak már csak 1,4%-os növekedést mutatnak, míg a németországi vaj ára kis mértékben (-0,6%) már csökkent, a sajt ára pedig továbbra is stagnál. Mindettől függetlenül mind a sajt, mind a tejszín ára rekord szinten áll, míg a vaj októberi ára is csak alig 3%-kal marad el a júniusban elért csúcstól. Az éves árjavulás mértéke továbbra is jelentős: a tejszínnél 36, a vajnál 44, a sajtnál pedig 54%-ot emelkedtek az árak előző évhez viszonyítottan. (Forrás: Clal)

Tejfelvásárlás az Európai Unióban

Az EU-27 tejfelvásárlása 2022 augusztusában ismét kissé nagyobb mértékben (-0,8%) csökkent az előző évi szinthez képest. Ezzel 2022 első nyolc hónapjának összes felvásárlása 0,6%-kal marad el az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiségtől. A nagy tejtermelő országok közül Lengyelországban (+2,2%) továbbra is emelkedik a felvásárlás, miközben Németország, Hollandia, Franciaország és Olaszország is kevesebb tejet termel előző évhez képest. Mindösszesen 8 tagállamban emelkedett a felvásárlás, a legnagyobb termelésnövekedés Ausztriában (+3,3%) és Litvániában (+3%) mérhető. (Forrás: Clal)

Tej	Változás (%)	
	2022.	2023.
Felvásárlás	-0,5	-0,2
Tehénállomány	-0,9	-0,8
Tejhozam	+0,4	+0,6

Friss tejtermékek	Változás (%)	
	2022.	2023.
Termelés	-0,7	-0,4
Export	+0,0	+2,0
Import	+2,0	+0,0
Fogyasztás	-0,7	-0,4

Sajt	Változás (%)	
	2022.	2023.
Termelés	-0,5	+0,6
Export	+0,0	+0,5
Import	+2,0	+0,0
Fogyasztás	+0,0	+0,0

Sovány tejpor	Változás (%)	
	2022.	2023.
Termelés	-2,0	+0,3
Export	-15,0	+5,0
Import	-5,0	+0,0
Fogyasztás	+1,2	+4,4

Vaj	Változás (%)	
	2022.	2023.
Termelés	-1,2	+0,5
Export	+3,0	+0,0
Import	+5,0	+5,0
Fogyasztás	+0,1	-1,0

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága 2022 októberében tette közzé a friss piaci adatok alapján átdolgozott Rövidtávú Előrejelzését a 2022/2023. évekre. Eszerint a piaci kilátásokat elsősorban az Európa nagy részét érintő aszályos időjárás, az élelmiszerár infláció, valamint az ukrajnai háború energiaárakra gyakorolt hatása határozza meg.

A nyári meleg és száraz időjárás hatására romlott a legelőterületek mennyisége és minősége, valamint a takarmánynövények hozama, mindemellett jelentős volt a hőstressz is az állományban. Mindezek következtében a tavaszi előrejelzéshez képest alacsonyabb hozamnövekedés várható és a tej beltartalmi értékei is romlanak.

A friss tejtermékek termelése csökken, exportigénye alacsony szinten marad, mindez pedig kisebb uniós fogyasztást eredményez, visszatérve a Covid előtti csökkenő trendhez. A vajtermelés csökken, belső felhasználása azonban stabil marad a növényi olajok tartósan magas ára miatt, amely megakadályozza a vaj helyettesítését. A porított berendezések magas energia költsége a tejpor árát tovább emeli, ezáltal a termelés csökken, de jelentősen visszaeshet az export is az EU alacsonyabb versenyképessége okán. A sajftermelés válhat újra a leginkább preferált opcióvá a magas ár miatt, miközben az export és a belső felhasználás is stabil marad. A tejtermékek közül egyedül a tejszín előállítása növekedhet.

2023-ban, és leginkább az év elején a termelők számára továbbra is kihívást jelenthet a takarmány biztosítása és az input anyagok magas költsége. Normál időjárási viszonyokat feltételezve mindazonáltal a hozamnövekedés mértéke emelkedhet, amely részben kompenzálni tudja a tehénállomány további várható csökkenését, kisebb mértékű felvásárlás csökkenést eredményezve. A tejtermékek terén 2023-ban mérsékelt javulás várható mind a termelés, mind az export tekintetében, egyedül a friss tejtermékek trendjében nem látszik változás. A vaj fogyasztásának alakulása a növényi olaj ár visszarendeződésének a függvénye. (Forrás: EU AGRI)